

tractatur. Sequenti vero nocte dum archiepiscopus post matutinas in ecclesia solus in oratione persistebat, imperator observata hora congrua uno dum lacat clericu comitante pulsans ostium oratorii subintrabat et ab iecta ⁿ clamide pedibus archiepiscopi advolvitur, confitens humiliiter in eum peccasse, et ita cessavit inter servos dei tota ⁿ similitas, nullo de cetero rancorum vestigio remanente. Cetera huius sancti ⁿ Heniberti vita et sanctitatis sue memorialia, que non sunt pauca, in eiusdem Legenda, que in multis reservatur ecclesias, plenius continentur. +

Pilegrinus ^s Coloniensis presul ^{xxx}.

cal. I. II. III.
Tricesimus primus rexit ¹ Coloniensem ecclesiam sub sedens sub corona, do ^w imperatore II. annis ¹⁵ venerabilis pontifex Pilegrinus ^{u u}. Hic instituit ^o collegium sanctorum apostolorum in Colonia et ecclesiam per sanctum Heribertum antecessorem suum inceptam auxit et feliciter consummavit, ubi sepultus in domino requiescit.

Hermannus secundus pontifex Coloniensis ^{xxvii}.

Tricesimo secundo loco ordinationem accepit ^w ad regimen cathedre ^{x1} Coloniensis ecclesie sedens sub Henrico III. imperatore 20 annis venerabilis pontifex Hermannus cognomento nobilis appellatus. Qui sepultus est in ecclesia s. ^g Petri. ⁺⁺⁺

+ add. 4¹: Anno 19. Henricus imperator colonie natale domini celebrans Heribertum archiepiscopum a se iniuriose tractatum humili satisfactione placat. cui reconciliatus archiepiscopus predixit se propediem moriturum. Et non multo post mortuus magnis cepit clarere virtutibus. add. 7: Hic incepit ecclesiam sanctorum apostolorum Coloni. sed non complevit, fecit tamen chorum et fere medianam navem ecclesie, residuum fecit sequens + add. 2. 4. 7: ac (hic 7) capita sanctorum Felicis et Adaeuti (Radacti 2. 4.) per eum de Roma deportata in eadem ecclesia honorifice collocavit. add. 2. in scheda insita al. man. Hic Peregrinus 31. episcopus Col. instituit collegium sanctorum apostolorum in Colonia et ecclesiam per s. Heribertum antecessoram suum inceptam auxit et feliciter consummavit. Unde versus: Hoc templum sanctum Heribertus lucide struxit - A medio sursum precioso munere duxit. - Hic nostra genitrix electa (? el cod.) virgo Maria. Et sanctas Paulus gloriosum lumen electus. Hui sunt patroni qui prestant celica doni (!). - Sed alteram partem Pilegrinus rexit in altum - Ionis dotavit gloriose suis decoravit. - Christi discipulos electos hic duodenos. Resides instituit et patronos nominavit. Infrantes gentes hac sancti sunt protegentes. At pravis cunctis pro vivis atque defunctis.

++ add. 6¹: Hic ecclesiam s. Petri renovavit et ampliavit. Ad istum Hermannum archiepiscopum Coloniensem Franco, scholasticus Leodiensis et scientia litterarum et morum protestate clares, scripsit librum de quadratura circuli, de qua re Aristoteles ait: circuli quadratura, si est scibile, scientia quidem nondum est. Illud vero scibile est, quoniam conservavit ecclesiam Goslariensem Hermannus anno XI. Henrici tercii. Testum minus bonum exhibet 6.

Cf. in or. dact 4.4. m/ hostium 2.3. n) adiecta 3. o) santos 4.4.4. p) tota doest 1.4.4.4. q) rancoris 2. n) vii
add. 1. 1) Pilegrinus 1. Pilegrinus 2. 4) recepit 4.4.4. 1) Pilegrinus 3. v) constituit 3. w) accepit doest 3. x) cathedre 2.
g) beati 1. (u) Conrado ipso imperatore 2.